

Na osnovu člana 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17, od 13. 9. 2017. godine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 35/17), Zakonodavna komisija Skupštine Brčko distrikta BiH na 33.sjednici održanoj 11.5.2022.godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o zaštiti vazduha (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 25/04), s izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 01/05, 19/07, 09/09).

Broj: 01.3-02-2037/22
Brčko, 11.5.2022.godine

PREDSJEDAVAJUĆI
ZAKONODAVNE KOMISIJE
Ljubiša Lukić, s. r.

ZAKON O ZAŠTITI VAZDUHA (PREČIŠĆEN TEKST)

I. OPŠTE ODREDBE

SADRŽAJ ZAKONA

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita vazduha od zagađivanja radi zaštite zdravlja ljudi, klime i životne sredine od štetnog uticaja zagađenog vazduha.

Zaštita vazduha od zagađivanja prouzrokovanog radioaktivnim materijama, industrijskim nesrećama i elementarnim nepogodama, uređuje se posebnim zakonom.

CILJEVI ZAŠTITE VAZDUHA

Član 2

Zaštitom vazduha prema ovom zakonu obezbjeđuje se:

- zaštita kvaliteta vazduha radi izbjegavanja, sprečavanja ili smanjivanja štetnog uticaja zagađivanja vazduha na ljudsko zdravlje, klimu i životnu sredinu u cjelini;
- kontrola zagađivanja vazduha koje potiče od ljudskog djelovanja i ograničavanje intenziteta zagađivanja vazduha na izvorima zagađivanja;
- održavanje postojećeg stanja kvaliteta vazduha na područjima nezagađenog (čistog) vazduha;
- poboljšanje vrijednosti kvaliteta vazduha u zonama u kojima je vazduh zagađen;
- proces zaštite vazduha, kao i dio sistema zaštite životne sredine, s utvrđenim pravima, obavezama i odgovornostima fizičkih i pravnih lica;
- informisanje stanovništva o vrijednostima kvaliteta vazduha i mjerama za očuvanje i poboljšanje kvaliteta vazduha;
- učešće javnosti u procesu zaštite vazduha;
- ostvarivanje i drugih ciljeva zaštite vazduha u skladu s ovim zakonom.

NAČELA ZAŠTITE VAZDUHA

Član 3

Polazeći od osnovnih načela zaštite životne sredine, zaštita vazduha zasniva se na:

- zaštititi vazduha, vode i zemljišta kao i osnovnih komponenti i potencijala životne sredine;
- ograničavanju ispuštanja zagađujućih materija u vazduh na najmanju moguću mjeru, uz korištenje najboljih raspoloživih tehnologija;
- načelu "zagađivač plaća" koje obezbjeđuje da troškove sprovođenja mjera poboljšanja stanja vazduha snose pravna ili fizička lica koja ispuštaju zagađujuće materije u vazduh;
- načelu da se mjere i postupci za zaštitu vazduha ne mogu sprovesti ako bi imali negativan uticaj na životnu sredinu izvan Brčko distrikta BiH ili bi bili suprotni strogim propisima o zaštiti na radu;
- učešću javnosti u postupku utvrđivanja politike i donošenju planova i programa zaštite vazduha, izdavanju saglasnosti i dozvola, inspeksijskom nadzoru i drugim postupcima procesa zaštite vazduha.

DEFINICIJE I POJMOVI

Član 4

Pojedini izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- "vazduh" znači spoljni vazduh (skup svih gasova) u atmosferi, ne uključujući radne prostorije;
- "velika nesreća/udes" znači pojavu velike emisije, požara ili eksplozije koji nastaju zbog nekontrolisanih promjena nastalih tokom rada postrojenja i predstavljaju veliku opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu posredno ili neposredno unutar ili izvan postrojenja uključujući jednu ili više opasnih supstanci;
- "vrijednost uzbune" znači nivo iznad koga postoji rizik po ljudsko zdravlje prilikom kratkog izlaganja i na kojem će biti preduzeti direktni koraci;
- "granična vrijednost kvaliteta vazduha" znači nivo određen na osnovu naučnog znanja, s ciljem izbjegavanja sprečavanja ili smanjivanja štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu i kasnije ne smije biti prekoračen;
- "granična vrijednost emisije" znači koncentraciju i/ili količinu zagađujućih supstanci u emisijama iz nekog izvora u toku određenog perioda koje ne smiju biti prekoračene;
- "emisija" znači ispuštanje supstanci iz bilo kog izvora u vazduh;
- "zagađujuća materija" znači bilo koju supstancu koju čovjek direktno ili indirektno unosi u vazduh i koja vjerovatno može imati štetan uticaj na ljudsko zdravlje i/ili na životnu sredinu u cjelini, uključujući i neprijatne mirise;
- "zagađivanje vazduha" znači direktno ili indirektno unošenje supstanci u vazduh od strane čovjeka i rezultira takvim štetnim uticajima koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima, eko-sistemima, materijalnoj svojini i koji oštećuju i utiču na rasonodu i ostale vrste zakonskog korištenja životne sredine;
- "značajna promjena" znači promjenu u radu postrojenja koja može imati štetne uticaje na ljude ili životnu sredinu, bilo da su ti uticaji neposredni ili odloženi;

- "izvor" znači bilo koje porijeklo ispuštanja supstanci u vazduh, uključujući stacionarne izvore industrije i domaćinstva, kao i pokretne izvore kao što su motorna vozila, i tačkaste i difuzne izvore;
- "kvalitet vazduha» znači koncentraciju zagađujućih susptanci u vazduhu u toku određenog perioda;
- „neprijatan miris“ znači svojstvo odoranta koji se ljudskim čulom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki uticaj;
- alineja 13 je izbrisana
- "postrojenje" znači bilo koji objekat koji se koristi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji vjerovatno može da izazove zagađivanje vazduha;
- "postrojenje sa sagorijevanjem" znači bilo koju tehničku napravu u kojoj se goriva oksidiraju kako bi se koristila toplota koja se na taj način produkuje; ovaj zakon se primjenjuje samo na pogone sa sagorijevanjem koji su namijenjeni za proizvodnju energije s izuzetkom onih pogona koji direktno koriste produkte sagorijevanja u procesima proizvodnje;
- "postrojenje za spaljivanje otpada" znači bilo koju stacionarnu ili pokretnu tehničku jedinicu namijenjenu termalnoj obradi otpada sa ili bez povrata toplote od sagorijevanja koje se produkuje; ovo uključuje spaljivanje putem oksidacije otpada kao i putem ostalih procesa kao što su procesi pirolize, gasifikacije ili plazme kada se supstance koje nastaju kao rezultat tretiranja naknadno spaljuju;
- "prag informisanja" znači nivo iznad koga postoji rizik po ljudsko zdravlje usljed kratkog izlaganja za izuzetno osjetljive dijelove stanovništva i o kome je potrebno dati najnovije informacije;
- "ciljana vrijednost" znači nivo određen s ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu gdje je to moguće.

OSNOVNE OBAVEZE

Član 5

Svi subjekti čije aktivnosti imaju uticaja na vazduh dužni su da međusobno sarađuju po pitanjima zaštite životne sredine.

Zabranjeno je ispuštanje ili unošenje u vazduh zagađujućih supstanci u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi i životnu sredinu.

II. PLANIRANJE ZAŠTITE VAZDUHA

SVRHA PLANIRANJA

Član 6

Radi postizanja ciljeva zaštite vazduha utvrđenih ovim zakonom, u Distriktu se utvrđuje strategija zaštite vazduha s akcionim planom upravljanja kvalitetom vazduha i drugi planovi i programi koji se donose i ostvaruju na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

VRSTE PLANSKIH DOKUMENATA

Član 7

U Brčko distriktu BiH donose se sljedeći planski dokumenti iz oblasti zaštite vazduha:

- strategija zaštite vazduha Brčko distrikta BiH s akcionim planom upravljanja kvalitetom vazduha (u daljnjem tekstu: strategija zaštite vazduha Distrikta);
- izvještaji o izvršavanju planova i programa.

STRATEGIJA ZAŠTITE VAZDUHA DISTRIKTA

Član 8

Strategijom zaštite vazduha Distrikta utvrđuju se politika zaštite vazduha i upravljanje kvalitetom vazduha. Strategiju zaštite vazduha Distrikta pripremaju nadležna odjeljenja Vlade, na način propisan Zakonom o zaštiti životne sredine za pripremanje strategije zaštite vazduha Distrikta i akcionog plana zaštite životne sredine.

Na prijedlog gradonačelnika, prethodno odobrenog od Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Vlada), Skupština Brčko distrikta BiH donosi strategiju za zaštitu vazduha, na period od deset godina.

Strategija zaštite vazduha Distrikta je sastavni dio strategije Distrikta i akcionog plana zaštite životne sredine, a u postupku pripremanja i donošenja usklađuje se s odgovarajućim planskim dokumentom na nivou Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU POLITIKE

Član 9

O sprovođenju politike utvrđene strategijom zaštite vazduha Distrikta, gradonačelnik „na prijedlog Vlade“ podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH na razmatranje izvještaj najmanje jednom u dvije godine.

Izvještaj sadrži naročito:

- podatke o stanju kvaliteta vazduha i tendencijama njegovog kretanja kada su u pitanju zagađujuće materije za koje su granične vrijednosti utvrđene na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine;
- podatke o tendencijama i razvoju emisija zagađujućih materija koje su upisane u katastar emisija;
- mjere za poboljšanje kvaliteta vazduha koje su preduzete i njihove rezultate.

U GLAVI II NAZIV POGLAVLJA 5 I ČLAN 10 SU IZBRISANI, ČLAN 11 JE POSTAO ČLAN 10, ČLAN 12 JE POSTAO ČLAN 11 I TAKO REDOM.

PLANIRANJE PROSTORA

Član 10

Prilikom planiranja prostora, politika, mjere i ograničenja utvrđeni planskim dokumentima iz oblasti zaštite vazduha, predstavljaju jedan od obaveznih osnova za pripremanje i izradu prostornih planova.

Za područje Distrikta, utvrđuje se lista zaštićenih područja, na kojima se ne može graditi nijedan novi tačkasti izvor emisija, posebno pogoni i postrojenja, postrojenja sa sagorijevanjem i postrojenja za spaljivanje otpada, niti se mogu vršiti značajnija proširenja postojećih djelatnosti.

Kod izrade i donošenja prostornih planova, prilikom određivanja lokacija za nove tačkaste izvore emisija i izvore za koje je potrebna ekološka dozvola posebna pažnja posvećuje se zaštiti ventilacionih hodnika i kvalitetu vazduha gusto ili stalno naseljenog područja.

Lokacija, veličina i karakteristike ventilacionih hodnika određuju se meteorološkom studijom.

III. IZVORI EMISIJA

1. OPŠTA OGRANIČENJA

OBAVEZE PRAVNOG LICA IZVORA EMISIJA

Član 11

Pravna lica pogona, postrojenja i drugih izvora, koji ispuštanjem štetnih materija u vazduh zagađuju ili mogu da zagađe vazduh dužna su da:

- vrše mjerenja i praćenja emisija;
- smanjuju na najmanju moguću mjeru emisije zagađujućih materija i neprijatnih mirisa u vazduh, uz primjenu najboljih raspoloživih tehnologija;
- ne prekorače granične vrijednosti emisija.

Granične vrijednosti emisija propisuje Vlada, podzakonskim aktom.

GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

Član 12

Ekološkom dozvolom, na osnovu studije o uticaju na životnu sredinu utvrđuje se da li emisije u vazduh koje potiču iz izvora za čiju je izgradnju i upotrebu potrebna ekološka dozvola, mogu imati uticaja na životnu sredinu koji se može odrediti.

IZVORI EMISIJA I DRUGE DOZVOLE

Član 13

Da li emisije u vazduh, koje potiču iz izvora za čiju izgradnju i upotrebu nije potrebna ekološka dozvola, mogu imati uticaja na životnu sredinu koji se može dozvoliti, utvrđuje se urbanističkom saglasnošću, odobrenjem za građenje i odobrenjem za upotrebu, na osnovu studije o vazduhu.

Zahtjev za izdavanje saglasnosti i odobrenja iz stava 1 ovog člana, pored elemenata propisanih posebnim zakonom, sadrži i podatke o:

- osnovnim supstancama koje će se koristiti u radu objekta;
- supstancama koje će biti ispuštene u vazduh u toku redovnog rada objekta, uključujući i rasipajuće emisije;
- supstancama koje će biti ispuštene u vazduh iz objekta u slučaju nesreće velikih razmjera;
- preventivnim mjerama za ublažavanje posljedica, koje će se koristiti za sprečavanje i smanjivanje emisija.

Urbanistička saglasnost, odobrenje za građenje i odobrenje za upotrebu, izdaju se na način i po postupku propisanim posebnim zakonom.

Ako emisije u vazduh mogu imati uticaja na životnu sredinu na području Distrikta, u postupku izdavanja saglasnosti i odobrenja prema stavu 3 ovog člana, traži se prethodno mišljenje nadležnih odjeljenja Vlade koja su ga obavezna dati u roku od 15 dana od dana kada je zatraženo.

SMETNJE ZA IZDAVANJE DOZVOLA

Član 14

Nadležna odjeljenja Vlade ne mogu izdati dozvolu, saglasnost ili odobrenje iz člana 13 i člana 14 ovog zakona ako prema studiji o uticaju na životnu sredinu, odnosno studiji o vazduhu, emisije u vazduh iz izvora mogu štetno uticati na zdravlje ljudi i klimu ili životnu sredinu u znatnoj mjeri.

Dozvola, saglasnost ili odobrenje iz stava 1 ovog člana neće se izdati, ako je izvjesno da će izvor ispuštati u vazduh supstance iznad graničnih vrijednosti emisija propisanih na osnovu ovog zakona.

ODOBRENJE ZA RAD

Član 15

Nadležna odjeljenja Vlade izdat će pravnom licu izvora emisije odobrenje za početak obavljanja djelatnosti, kojim se utvrđuje da su ispunjeni uslovi u pogledu tehničke opremljenosti, zaštite na radu i zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugi propisani uslovi (u daljnjem tekstu: odobrenje za rad), na način i pod uslovima utvrđenim posebnim propisima.

U postupku izdavanja odobrenja za rad, uslovi u pogledu tehničke opremljenosti i zaštite i unapređivanja životne sredine, utvrđuju se na osnovu ekološke dozvole, odnosno odobrenja za upotrebu, ako za upotrebu objekata nije propisana obaveza izdavanja ekološke dozvole.

Ako ekološka dozvola, odnosno odobrenje za upotrebu nisu izdati na osnovu studije o uticaju na životnu sredinu koja sadrži elemente i uslove za utvrđivanje uticaja emisija u vazduh na životnu sredinu ili studije o vazduhu, nadležna odjeljenja ne mogu izdati odobrenje za rad dok pravno ili fizičko lice ne dostavi studiju o vazduhu.

Odobrenje za rad pravnog lica izvora emisija u vazduh izdaje se prilikom svakog početka obavljanja djelatnosti (u slučaju prekida rada, mijenjanja uslova obavljanja djelatnosti, promjene djelatnosti i slično).

IZRADA STUDIJE O VAZDUHU

Član 16

Studiju o vazduhu izrađuje pravno lice koje ima ovlaštenje Odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine kao i nadležnih organa u BiH.

O izradi studije zaključuje se ugovor između pravnog lica izvora emisije, kao naručioca, i lica koje ono odabere s liste kao izvođača izrade.

Izrada studije vrši se prema pravilima struke i elementima propisanim ovim zakonom. Troškove izrade studije snosi naručilac izrade.

SADRŽAJ STUDIJE O VAZDUHU

Član 17

Studija o vazduhu sadrži podatke o:

- projektu, uključujući lokaciju, okruženje, infrastrukturu, prirodu aktivnosti i gdje je to potrebno, tehnologiju koja će se koristiti;
- poređenje tehnologije koja će se koristiti u odnosu na najbolje raspoložive tehnologije, posebno one koje se odnose na emisije u vazduh;
- supstancama koje će se koristiti za proces proizvodnje i za proizvodnju energije;
- supstancama koje će biti emitovane u vazduh u toku normalnog rada objekta, uključujući difuzne emisije kao i u slučaju nesreće većih razmjera.

Opis uticaja na životnu sredinu koje imaju zagađujuće materije u toku normalnog rada i u slučaju nesreća većih razmjera, u studiji obuhvata:

- skicu područja koje je pod uticajem izvora emisije;
- opis kvaliteta vazduha u području uticaja prije realizacije projekta;
- opis i proračun dodatnog zagađenja prouzrokovanog realizacijom projekta uz korištenje podataka o lokalnim meteorološkim uslovima, gdje je to odgovarajuće;
- opis kvaliteta vazduha u području uticaja.

Studija posebno sadrži:

- opis uticaja očekivanog kvaliteta vazduha nakon realizacije projekta na ljude, faunu, floru, zemljište, materijalno i kulturno nasljeđe; ova procjena uticaja uključuje opis stepena zagađenja vazduha u odnosu na propisane granične vrijednosti;
- listu preventivnih i zaštitnih mjera kojima se sprečava ili smanjuje uticaj emisija prouzrokovanih realizacijom projekta;
- podatke koji su korišteni i metode koji su primijenjeni u izradi studije;
- rezime studije.

Rezime studije bez tehničkih podataka javno se objavljuje odmah nakon izrade na oglasnom mjestu Distrikta u kojem će objekat biti lociran i ostaje objavljen najmanje dva mjeseca.

PROMJENA ODOBRENIH USLOVA

Član 18

U svakoj promjeni u projektu, planu ili radu nekog izvora emisije, pravno lice je dužno da traži izmjenu odobrenja.

U slučaju manjih promjena, nadležna odjeljenja se obavještavaju o prirodi promjene i njenim uticajima na emisiju zagađujućih materija u vazduh u roku od osam dana od nastanka promjene.

U slučaju značajne promjene, pravno lice izvora emisije podnosi nadležnim odjeljenjima, prije pristupanja promjeni, zahtjev za:

- izmjenu ekološke dozvole, ako se radi o slučaju iz člana 13 ovog zakona;
- izmjenu odobrenja za građenje, odnosno izmjenu ili dopunu urbanističke saglasnosti, ako se radi o slučaju iz člana 14 ovog zakona.

SADRŽAJ DOZVOLE

Član 19

Uslovi i podaci koji čine sadržaj dozvole iz članova 13 i 14 ovog zakona, propisani su Zakonom o zaštiti životne sredine i Zakonom o uređenju prostora.

U pogledu emisija zagađujućih materija u vazduh dozvole iz stava 1 ovog člana sadrže i:

- podatke o preventivnim mjerama zaštite protiv zagađenja vazduha, uključujući primjenu najboljih raspoloživih tehnologija;
- propisane zabrane i ograničenja emisija u vazduh koje je dužno da primjenjuje odgovorno lice izvora emisija;
- uslove i način ispuštanja zagađujućih materija u vazduh;
- granične vrijednosti emisija, koje pravno lice izvora emisija ne može prekoračiti;
- lokacije za uzimanje uzoraka i vršenje periodičnih mjerenja, te rokove i način postupanja prilikom uzimanja uzoraka i periodičnih mjerenja;
- mjere koje treba preduzeti u slučaju nesreća većih razmjera.

Granične vrijednosti emisija utvrđuju se prema okolnostima slučaja, ako se nijedna propisana granična vrijednost ne može primijeniti.

MONITORING VAZDUHA

Član 20

Način redovnog praćenja emisija zagađujućih materija u vazduhu, uzimanja uzoraka i mjerenja parametara vazduha i osmatranje promjena kvaliteta vazduha i njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu, propisuje šef nadležnog odjeljenja.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Član 21

Pravno lice stacionarnog izvora emisije iz člana 13 ovog zakona podnosi izvještaj nadležnim odjeljenjima Vlade, jednom godišnje.

Izvještaj sadrži podatke o potrošnji energije i goriva, emisijama iz izvora, te opšte podatke o uticaju koji mogu imati supstance, koje se ispuštaju u vazduh, na zdravlje ljudi.

Izvještaj se javno objavljuje na oglasnom mjestu Distrikta odmah nakon podnošenja i ostaje objavljen (dostupan javnosti) najmanje dva mjeseca.

PREISPITIVANJE DOZVOLA

Član 22

Dozvole za izvore emisija iz članova 13 i 14 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na emisije zagađujućih materija u vazduh i granične vrijednosti emisija, preispituju se redovno, u pravilu svake desete godine, a vanredno prilikom procjene propisa, prijema godišnjeg izvještaja pravnog lica ili nalaza inspektora, ako za to ima osnova.

Ako se u slučaju iz stava 1 ovog člana utvrdi da se prema uslovima utvrđenim u dozvoli ne može obezbijediti da se granične vrijednosti emisija ne prekoračuju, nadležno odjeljenje je ovlašteno da po službenoj dužnosti izmijeni ili dopuni dozvolu i preduzme druge mjere propisane ovim zakonom.

PREKORAČENJE GRANIČNIH VRIJEDNOSTI

Član 23

Ako pravno lice izvor emisija iz člana 14 ovog zakona ispusti u vazduh količinu zagađujućih materija koja je veća od utvrđenih graničnih vrijednosti emisija, pravno lice je dužno da o tome obavijesti nadležna odjeljenja za izdavanje dozvola.

Nadležna odjeljenja iz stava 1 ovog člana, dužna su da:

- obustave rad izvora emisija dok pravno lice ne uskladi ispuštanje zagađujućih materija u vazduh s graničnim vrijednostima emisija ili ne stavi izvor emisija van pogona;
- odrede najduži rok do koga rad izvora emisija može biti obustavljen zbog veće koncentracije emisija u vazduh od utvrđenih graničnih vrijednosti.

KVAR NA IZVORU EMISIJA

Član 24

U slučaju kvara na izvoru emisija iz člana 14 ovog zakona, odgovorno lice je dužno da smanji trajanje ili prekine rad dok se izvor emisija ne osposobi za bezbjedan rad.

U okolnostima iz stava 1 ovog člana rad izvora emisije ne može da traje neprekidno duže od osam sati, a ukupno godišnje trajanje rada ne može biti duže od 96 sati.

NESREĆE VEĆIH RAZMJERA

Član 25

O nesreći većih razmjera, koja je zadesila izvor emisija iz člana 13 ovog zakona, obavještava se odjeljenje nadležno za izdavanje ekološke dozvole i stanovništvo ugroženog područja.

Inspektor za zaštitu životne sredine je dužan da u slučaju iz stava 1 ovog člana obustavi rad izvora emisija dok se prekomjerno ispuštanje zagađujućih materija, koje ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu, i posljedice nesreće, ne saniraju.

2. POSEBNA OGRANIČENJA

KUĆNI IZVORI EMISIJE

Član 26

Opšta ograničenja utvrđena ovim zakonom (članovi 13-20) ne primjenjuju se na emisije u vazduhu iz kućnih aktivnosti ili kućnih izvora sagorijevanja čija je termalna snaga manja od 250 KW.

Oprema, uređaji i ostale mašine, koje se koriste u domaćinstvima i koje predstavljaju izvore emisija, podliježu prethodnom odobravanju tipa proizvoda kome pripadaju.

Pravila o odobravanju tipa proizvoda, o emisiji zagađujućih materija i spaljivanju biomasa manjeg obima, propisuje šef nadležnog odjeljenja.

GORIVA KUĆNIH IZVORA

Član 27

U kućnim izvorima emisije mogu se koristiti samo čvrsta i tečna goriva utvrđena u standardima organizacije nadležne za standardizaciju, mjerenje i patente.

INDUSTRIJSKA POSTROJENJA

Član 28

Emisije iz postrojenja sa sagorijevanjem, nominalne termalne snage manje, jednake ili veće od 50 MW, propisuje šef nadležnog odjeljenja.

Prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih za pogone sa sagorijevanjem, koji koriste domaća čvrsta goriva, može se privremeno dozvoliti ako ne traje duže od šest mjeseci i ako nije dva puta veće od granične vrijednosti emisije.

Privremena dozvola iz stava 2 ovog člana može se izdati ako se na ovaj način ne prekoračuju granične vrijednosti kvaliteta vazduha.

Propisom šefa nadležnog odjeljenja utvrđuju se granične vrijednosti emisija i zahtjevi koji se tiču monitoringa zagađujućih materijala za industrijske sektore proizvodnje metala (pogoni za pečenje metalne rude ili za sinterovanje, pogoni za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika uključujući stalno lijevanje), proizvodnje cementnog klinkera u rotacionim pećima i proizvodnje celuloze iz drveta ili drugih vlaknastih materijala.

POSTROJENJE ZA SPALJIVANJE OTPADA

Član 29

Uslove za rad postrojenja za spaljivanje otpada propisuje šef nadležnog odjeljenja u skladu s ovim zakonom.

MOTORNA VOZILA

Član 30

Emisija iz motornih vozila uređuje se podzakonskim aktom, kojim se uređuje redovni godišnji tehnički pregled motornih vozila.

Nadležni organ ne može izvršiti registraciju vozila, koje prekoračuje propisane granične vrijednosti emisija.

SADRŽAJ SUMPORA U GORIVU

Član 31

Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00% mase, ne mogu se koristiti kao goriva za pogone sa sagorijevanjem od 01. januara 2010. godine.

Pogoni sa sagorijevanjem koji koriste teška ulja kod kojih je sadržaj sumpora veći od 1,00 % mase, mogu da rade samo na osnovu dozvola izdatih u skladu s članom 13 i članom 14 ovog zakona.

Dizel goriva, koja se koriste za motorna vozila i brodove, ne mogu biti korištena kao goriva od:

- 01. januara 2010. godine ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,20% njihove mase;
- 01. januara 2015. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,10% njihove mase.

Ograničenja iz stavova od 1 do 3 ovog člana ne primjenjuju se na:

1. goriva koja su namijenjena za preradu prije finalnog sagorijevanja;
2. goriva koja će biti prerađena u rafinerijskoj industriji.

Uslove mjerenja i kontrole sadržaja sumpora u gorivu propisuje Vlada.

GORIVA ZA VOZILA

Član 32

Goriva za motorna vozila moraju odgovarati standardima koje utvrđuje organizacija nadležna za standardizaciju, mjerenja i patente.

Od 01. januara 2010. godine neće se vršiti promet olovnog benzina.

SKLADIŠTENJE GORIVA

Član 33

Projektovanje i korištenje objekata, postrojenja, vozila i brodova koji se koriste za skladištenje, utovar i prevoz benzina od jednog skladišta do drugog ili od glavnog skladišta do benzinske stanice, vrši se tako da se:

- zadrže preostala isparenja u kontejneru nakon istakanja benzina;
- prihvate i zadrže povratna isparenja iz prostora za skladištenje na benzinskoj stanici ili glavnom skladištu;
- zadrže isparenja u pokretnom kontejneru dok ne dođe do ponovnog punjenja u glavnom skladištu.

Redovno testiranje nepropusnosti kamiona cisterni i periodičnu kontrolu ispravnosti ventila za vakuum/pritisak na svim pokretnim kontejnerima, vrše ovlašćene institucije u BiH.

ISPARLJIVA ORGANSKA JEDINJENJA

Član 34

Emisije isparljivih organskih jedinjenja utvrđuju posebnim propisom Vlada u skladu s ovim zakonom.

Upotreba organskih jedinjenja iz stava 1 ovog člana u djelatnostima i pogonima mora biti svedena na najmanju moguću mjeru.

Supstance i preparati, koji se usljed isparljivih organskih jedinjenja klasifikuju kao kancerogeni, mutogeni ili toksični za reprodukciju, moraju biti zamijenjeni manje štetnim supstancama i preparatima, u najvećoj mogućoj mjeri i najkraćem roku.

ZAŠTITA OZONSKOG OMOTAČA

Član 35

Uslovi i postupak postepenog isključivanja iz upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i njihove zamjene alternativnim supstancama koje imaju značajno manji štetni uticaj na životnu sredinu, kao i postupak za rukovanje proizvodima koji sadrže ili su napravljeni od supstanci koje oštećuju ozonski omotač, propisuje Vlada.

Propisom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se način vođenja evidencija o izvozu, uvozu i potrošnji supstanci koje oštećuju ozonski omotač kao i način podnošenja izvještaja.

REGISTAR EMISIJA

Član 36

U registru postrojenja i zagađivača životne sredine, koji se uspostavljaju na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine, vodi se i registar emisija u vazduh u koji se upisuju podaci o izvorima emisija u vazduh, njihovim pravnim licima i zagađujućim materijama koje izvori ispuštaju u vazduh.

Sadržaj podataka koji se vode u registru iz stava 1 ovog člana, način i rokove njihovog prikupljanja, dostavljanja i upisivanja u registar, metodologiju i način vođenja podataka u registru, kao i način upravljanja podacima upisanim u registar (davanje informacija, podnošenje izvještaja i drugo) propisuje Vlada.

U registar emisija u vazduh obavezno se unose sljedeće zagađujuće materije: sumpordioksid, nitrooksidi, ugljendioksid, ugljenmonoksid, amonijak, nitrooksidi, metan, nemetanski ugljenvodonici, benzen i PM 10.

Na osnovu podataka registra emisija u vazduh i Vlada Brčko distrikta BiH objavljuje u januaru svake godine izvještaj o emisijama zagađujućih materija u vazduh, uključujući i emisije iz prirodnih izvora na području Distrikta za pretprošlu godinu.

IV. ZAŠTITA VAZDUHA

VRIJEDNOSTI KVALITETA VAZDUHA

Član 37

Granične vrijednosti, ciljane vrijednosti i pragovi uzbune za zagađujuće materije koje se ispuštaju u vazduh propisuje Vlada u skladu s ovim zakonom.

Nadležna odjeljenja ne mogu odobriti obavljanje djelatnosti koja bi prouzrokovala prekoračenje graničnih vrijednosti u području gdje granične vrijednosti nisu prekoračene.

Skupština Brčko distrikta BiH može odrediti granične vrijednosti kvaliteta vazduha za svoje područje, koje su niže od vrijednosti utvrđenih u propisu iz stava 1 ovog člana, zavisno od specifičnosti područja.

MJERENJE KVALITETA VAZDUHA

Član 38

Stručna institucija koju ovlasti šef nadležnog odjeljenja uspostavlja i vrši monitoring kvaliteta vazduha u skladu s uslovima utvrđenim propisom iz člana 26 stava 1 ovog zakona.

Stručna institucija koju ovlasti šef nadležnog odjeljenja uspostavlja i vrši monitoring kvaliteta vazduha u skladu s uslovima utvrđenim propisom iz člana 21 ovog zakona.

MJERE ZA UGROŽENA PODRUČJA

Član 39

Nadležno odjeljenje izrađuje akcioni plan zaštite kvaliteta vazduha za područja u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvaliteta vazduha za jednu ili više zagađujućih materija.

U postupku donošenja, prijedlog plana mora biti dostupan javnosti radi davanja primjedbi.

Planovima iz stava 1 ovog člana mogu se predvidjeti mjere kontrole, obustavljanja aktivnosti, uključujući motorni saobraćaj, ukoliko doprinose poboljšanju kvaliteta vazduha.

Vlada usvaja plan iz stava 1 ovog člana, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Plan pored ostalog sadrži:

- lokaciju područja pretjerane zagađenosti;
- opšte informacije o vrsti područja (industrijska ili ruralna oblast);
- procjenu zagađenog područja (km²) i broja stanovnika izloženih zagađivanju;
- potrebne klimatske podatke;
- relevantne topografske podatke;
- informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u datom području;
- prirodu i procjenu zagađivanja, kao što su koncentracije uočene u prethodnim godinama, i tehnike koje se koriste za procjenu;
- porijeklo zagađivanja kao što je lista osnovnih izvora emisije odgovornih za zagađivanje (mapa), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o zagađivanju koje dolazi iz drugih područja;
- analizu situacije, kao što je detaljan opis onih faktora koji su prouzrokovali prekoračenje (prenos, uključujući prekogranični prenos, oblik), detaljan opis mogućih mjerenja za poboljšanje kvaliteta vazduha;
- detaljan opis mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja zagađivanja nakon stupanja na snagu ovog zakona;
- procjenu planiranog poboljšanja kvaliteta vazduha i očekivanog vremena koje je potrebno da bi se postigli ovi ciljevi;
- neophodne budžetske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije i sl.) koje iziskuje planirano poboljšanje kvaliteta vazduha.

STAV 6 JE OBRISAN.

STANJE IZUZETNOG ZAGAĐIVANJA

Član 40

Vlada donosi plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja, utvrđujući mjere smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenja trajanja pojava izuzetnog zagađivanja (smog).

Planovima se može, pored mjera kontrole, predvidjeti obustava aktivnosti izvora emisije uključujući motorni saobraćaj koje doprinose prekoračenju pragova upozorenja.

U slučaju da pitanje zagađenja vazduha, koje je prouzrokovano drumskim saobraćajem, ne može biti riješeno na drugi način, može se zabraniti korištenje određenih drumova za određene vrste vozila.

U slučaju da su prekoračeni utvrđeni pragovi uzbuna nadležna odjeljenja preduzimaju neophodne mjere kako bi javnost bila obaviještena (npr. putem radija, televizije, štampe ili na drugi uobičajeni način).

RAZMJENA INFORMACIJA

Član 41

Informacije i izvještaje institucija i odjeljenja nadležnog za procjenu kvaliteta vazduha iz člana 39 ovog zakona gradonačelnik dostavlja međuentitetskom organu nadležnom za zaštitu životne sredine.

INFORMISANJE JAVNOSTI

Član 42

Stručna institucija iz člana 39 ovog zakona obezbjeđuje da se ažurirane informacije o koncentracijama zagađujućih materija u vazduhu redovno dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama.

Informisanje se vrši putem radija, televizije, štampe, displeja ili putem kompjuterskih mreža.

Informacije iz stava 1 ovog člana sadrže podatke o prekoračenju koncentracija utvrđenih graničnih vrijednosti i pragova uzbune u periodu za koji se informacija daje, te o srednjoj vrijednosti emisija kao i procjenu u vezi s graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i njihovom uticaju na ljudsko zdravlje i životnu sredinu.

Nadležna odjeljenja dužna su da informišu javnost (na primjer putem radija, televizije ili štampe) o prekoračenju pragova za ozon.

Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

V. NADZOR

Član 43

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše nadležna odjeljenja, na način propisan Zakonom o zaštiti životne sredine.

VI. KAZNENE ODREDBE

PREKRŠAJI

Član 44

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno i fizičko lice koje:

- započne s radom bez pribavljene ekološke dozvole (član 13);
- ponovo otpočne s radom u postojećem objektu ili promijeni namjenu bez pribavljene ekološke dozvole (član 16);
- vrši namjerne značajne promjene u projektu ili radu izvora emisije, bez pribavljene ekološke dozvole (član 19).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje:

- ne podnese godišnji izvještaj (član 22);
- ne obavijesti nadležno odjeljenje o prekoračenju graničnih vrijednosti emisija (član 24).

Za prekršaj iz stavova 1 i 2 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 do 1.500 KM.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na nove objekte za koje je postupak izdavanja dozvola pokrenut nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Postojeći objekti, koji su u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona već pušteni u pogon i koji su dobili potrebne dozvole ili pokrenuli postupak izdavanja dozvola, dužni su da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje aktivnosti s odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu zakona.

Postojeći objekti su dužni da pripreme planove implementacije o postepenom poboljšanju karakteristika svojih emisija kako bi se ispunili uslovi iz ovog zakona.

Planovi se dostavljaju nadležnim odjeljenjima radi odobravanja i javnosti na načine definisane u članu 40 ovog zakona i najkasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46

Strategiju za zaštitu vazduha, iz člana 8 stava 2 ovog zakona, Skupština Brčko distrikta BiH će donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

STAV 2 JE IZBRISAN.

DOSADAŠNJI STAV 3 JE POSTAO STAV 2, A MIJENJA SE I GLASI:

Propise iz člana 11 stava 2, člana 16 stava 4, člana 35 stava 1, člana 31 stava 5, člana 34 stava 1, člana 36 stava 2 i člana 37 stava 1 Zakona donosi Vlada u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, a propise iz člana 20, člana 26 stava 3, člana 28 stava 1, člana 29 i člana 33 stava 2 donosi šef nadležnog odjeljenja u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

Usklađivanje propisa donesenih na osnovu ovog zakona, s tehničkim razvojem, propisivanje graničnih vrijednosti, metod mjerenja, najboljih raspoloživih vrijednosti tehnologija i drugo vršit će se najmanje svakih pet godina.

Član 48

Zakon o zaštiti vazduha stupio je na snagu 5. augusta 2004. godine, a njegove izmjene i dopune 30. decembra 2004. godine, 17. jula 2007. godine i 4. aprila 2009. godine.